Δεν παραπλανάτε τον Ελληνικό λαό

Τὸ πλῆρες κείμενο τῆς συνέντευξης Τύπου τοῦ Προέδρου τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. Α. Παπανδρέου ἔχει ὡς ἑξῆς:

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Σᾶς διαβάσαμε τὴν ἀνοικτὴ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν κ. πρωθυπουργὸ ὥστε νὰ ξέρετε τὴ θέση μας. Εἶναι βέβαιο πὼς τὸ ΠΑ.ΣΟ.Κ. δὲν πρόκειται νὰ ἐπιτρέψει σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση νὰ συνεχισθεῖ. Καὶ σὰν πρῶτο στόχο τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. σ' αὐτὴ τὴν περίοδο, θέτουμε τὴν ἐνημέρωση τοῦ Λαοῦ καὶ τὴν ἐπίρριψη τῶν εὐθυνῶν γιὰ τὴν ἀπουσία ἐνημέρωσης τόσο στὴν Κυβέρνηση ὅσο καὶ σὲ ἄλλους παράγοντες, ὁποιοι κι ἂν εἶναι, οἱ ὁποῖοι στεροῦν σήμερα τὸν Ἑλληνικὸ Λαὸ ἀπὸ τὴν ἐνημέρωσή του.

Προειδοποιοῦμε ὅτι θ' ἀναλάβουμε πλέον ἐμεῖς τὸ ἔργο, θὰ τὸ ἐπωμισθοῦμε, τῆς ἐνημέρωσης τοῦ λαοῦ, μὲ ὅλα τὰ μέσα τὰ ὁποῖα εἶναι δυνατὸν νὰ διατεθοῦν. Καὶ αὐτὴ ἡ σταυροφορία ξεκινάει μὲ τὴν Κεντρικὴ μας Ἐπιτροπή, ποὺ θὰ συνέλθει αὔριο καὶ μεθαύριο.

Εἶναι ἀπαράδεκτο γιὰ τὸ Λαό μας νὰ μένει ἀπληροφόρητος σὲ μιὰ περίοδο, ποὺ, ὄχι μόνο ἡ ἐδαφικὴ ἀκεραιότητα τῆς χώρας μας, ἀλλὰ καὶ τὸ βιοτικὸ ἐπίπεδο τοῦ Λαοῦ μας, βρίσκονται σὲ ἄμεσο καὶ σημαντικότατο κίνδυνο.

ΜΟΝΟ ΣΤΗ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ

Πρέπει δὲ νὰ ποῦμε ὅτι οὐδέποτε, μὲ ἐξαίρεση τὴν δικτατορικὴ Τηλεόραση καὶ Ραδιόφωνο, ὑπῆρξε στὴ χώρα μας τόσο μονοπωλιακὴ ἐκμετάλλευση τῶν μαζικῶν μέσων ἐνημέρωσης. Προσθέτω ὅτι καὶ στὶς χειρότερες ἀκόμα περιόδους τῶν κυβερνήσεων τῆς δεξιᾶς, ὅταν τὸ Κράτος εἶχε ὅλα τὰ δείγματα, τὰ χαρακτηριστικὰ ἑνὸς ἀστυνομικοῦ μονοκομματικοῦ κράτους, οὐδέποτε ὑπῆρξε τέτοια συσκότιση σὲ βάρος τῆς ἀντιπολίτευσης καὶ ἰδιαίτερα τῆς Ἀξιωματικῆς Ἀντιπολίτευσης καὶ κατὰ συνέπεια σὲ βάρος τῶν δημοκρατικῶν διαδικασιῶν καὶ τοῦ Συντάγματός μας. Μᾶς εἶναι ἀδύνατο νὰ παρακολουθήσουμε τὸν κ. Ράλλη καὶ τὴν Κυβέρνησή του στὸ σήμερα κλίμα, μὲ τὸ ὁποῖο βιαστικὰ παρουσιάζεται στὸ Λαό, σὰν τὸ δεῖγμα τῆς ἐνάρετης κυβερνήσεως τῆς Ν.Δ. Θὰ πρέπει ν' ἀπαντήσουμε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ἂν θέλετε, ποὺ καὶ ἐκεῖνοι ἔχουν ἐπιβάλει στὰ μαζικὰ μέσα ἐνημέρωσης.

Δὲν μπορεῖ ἡ Κυβέρνηση νὰ περιμένει ἀπὸ τὸ κόμμα τῆς Ἀξιωματικῆς Ἀντιπολίτευσης ἤ τὴν ἀντιπολίτευση, ὅταν πράγματι χρησιμοποιεῖται τὸ ἀτομικὸ ὅπλο τοῦ κομματικοῦ ἀνταγωνισμοῦ —ἡ Τηλεόραση καὶ τὸ Ραδιόφωνο— κατὰ τέτοιο τρόπο [illegible] ἐφημερίδες τῶν Ἀθηνῶν.

Πρέπει νὰ ποῦμε, ὅτι ἡ συνέχιση τῆς ἀνταπεργίας ἢ τοῦ ἐλὸκ ἄουτ, ὅπως λέγεται, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἑνιαία πρόταση ὅλων τῶν ἐργαζομένων Τύπου, περιέχει τουλάχιστον δύο κινδύνους: Ὁ πρῶτος εἶναι ὅτι σ' αὐτὴ τὴ μακρὰ περίοδο, ποὺ ἐπιθυμοῦν νὰ ἐγκαινιάσουν οἱ Ἰδιοκτῆτες, οὐσιαστικὰ ἀπουσίας εἰδήσεων καὶ συσκότισης, θὰ ἐπιζήσουν τελικὰ μόνο τὰ μεγάλα μονοπωλιακὰ συγκροτήματα. Εἶναι βέβαιο ὅτι μιὰ σειρὰ ἀπὸ ἐφημερίδες, ποὺ ἐκφράζουν ἐνδιάμεσες ἀποχρώσεις πολιτικῆς ἢ τῆς δεξιᾶς ἢ τοῦ κέντρου, δὲ θὰ μπορέσουν νὰ ἐπιβιώσουν.

Τὸ δεύτερο εἶναι, ὅτι εἶναι ἀκατανόητο ἡ βάση γιὰ τὴν ἀνταπεργία καὶ τὸ ἐλὸκ-ἄουτ νὰ ἀφορᾶ τὸ θέμα τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῆς περιόδου τῆς ἀπεργίας καὶ ἀνταπεργίας. Εἶναι πάρα πολὺ μικρὸ τὸ ποσὸ γιὰ νὰ πληρώσει τόσο ἀκριβὰ ἡ πολιτικὴ διαδικασία στὴν Ἑλλάδα καὶ ἡ πληροφόρηση τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Ἡ Πολιτεία ἤδη ἔδωσε δάνεια πρὸς τὶς Ἐφημερίδες ὥστε νὰ καλύψουν τοὺς μισθοὺς τῶν συντακτῶν. Ἀσφαλῶς, θὰ μποροῦσε νὰ βρεθεῖ καὶ τὸ ποσὸ ποὺ ἀπαιτεῖται γιὰ τὴν πληρωμὴ τῶν τυπογράφων κατὰ τὴν περίοδο τῆς ἀπεργίας καὶ τῆς ἀνταπεργίας.

Νομίζω πραγματικὰ ὅτι ἐὰν μπεῖ σὲ μιὰ ὁριστικὴ καὶ τελικὴ βάση, στὴν ἀναμέτρηση μεταξὺ φωτοσύνθεσης καὶ τεχνικῶν Τύπου, ἄριστα αὐτὸ τὸ θέμα, μὲ τὴν ἐποπτεία τῆς Πολιτείας, στὰ πλαίσια ἴσως ἀκόμα καὶ μιᾶς διακομματικῆς ἐπιτροπῆς, μποροῦσε νὰ τεθεῖ σὲ υγιεῖς βάσεις. Νὰ ξεκινήσουμε τὸ δρόμο πρὸς τὴ σύγχρονη ἐκτύπωση τῶν Ἐφημερίδων, χωρὶς στὸ μεταξὺ νὰ ἐπιρρίψουμε τὰ βάρη τῆς τεχνολογικῆς προόδου στὴ πλάτη μιᾶς μικρῆς σχετικὰ μερίδος τῶν ἐργατῶν Τύπου.

ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Βλέπω, δηλαδή, ὅτι οὔτε ἐὰν ἡ σύγκρουση γιὰ τὸ θέμα φωτοσύνθεση μπορεῖ νὰ ἐξηγεῖ τὴ στάση αὐτὴ τὴν ὥρα τῶν Ἰδιοκτητῶν ἐφημερίδων. Ἀρκεῖ νὰ τονιστεῖ ὅτι ἡ Κυβέρνηση ὄχι μόνο ἀνέχεται τὸ ἐλὸκ ἄουτ, ἀλλὰ τὸ στηρίζει, τὸ ἐπιδιώκει καὶ θὰ εἶχε ἤδη ἡ Κυβέρνηση περάσει Προεδρικὸ Διάταγμα, νομοθετικοῦ περιεχομένου, σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖο σὲ περίπτωση ἐλὸκ ἄουτ, κανένα ἡμερήσιο ἔντυπο δὲ θὰ μπορεῖ νὰ κυκλοφορήσει στὴν Ἑλλάδα.

Θὰ εἶχε περάσει αὐτὸ τὸ Προεδρικὸ Διάταγμα, ἐὰν τὸ ΠΑΣΟΚ —καὶ ἀπὸ τὴν Ἰστορία ἀκόμα, ὅταν βρισκόμαστε— δὲν εἶχε δηλώσει σαφέστατα στὸν Πρωθυπουργό, ὅτι σ' αὐτὴ τὴν περίπτωση ὄχι μόνο θὰ διαφωνούσαμε, ἀλλὰ θὰ τὸ κάναμε —γιὰ νὰ χρησιμοποιήσω τὴ δική του φράση— ἐσωτρινὶ κορδόνια. Θὰ συνεχίζαμε τὴ μάχη σὰν μιὰ ἀπαράδεκτη φίμωση τοῦ Τύπου καὶ κατάργηση σημαντικότατων καὶ βασικῶν δικαιωμάτων τοῦ Ἕλληνα πολίτη.

Τελικῶς σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο [illegible] ὅτι τὸ ΠΑ.ΣΟ.Κ. [illegible]

στὶς ξένες ἐφημερίδες, στὸν ξένο Τύπο καὶ ἰδιαίτερα τὸν Εὐρωπαϊκό, τὴν ἀπαράδεκτη κατάσταση, ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ στὸ χῶρο τῶν πληροφοριῶν στὴν πατρίδα μας, στὴν Ἑλλάδα.

Στὴ συνέχεια ὑποβλήθηκαν ἀπὸ τοὺς δημοσιογράφους οἱ ἑξῆς ἐρωτήσεις:

ΚΑΜΒΥΣΗΣ (ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ): Κύριε Πρόεδρε, μὲ ποιὸ τρόπο ὑλοποιεῖται ἡ δήλωση ποὺ κάνατε ὅτι θὰ ἀντιμετωπίσετε τὴ σιωπὴ ποὺ ὑπάρχει στὸν Τύπο, ὥστε νὰ ἐνημερώνεται ἡ δημόσια γνώμη;

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Δὲν ἔχουμε ψευδαισθήσεις γιατὶ ἕνα κόμμα δὲ διαθέτει φυσικὰ τὰ μέσα τὰ ὁποῖα διαθέτει μιὰ Κυβέρνηση. Τὴν ἀκριβὴ μορφὴ ποὺ θὰ πάρει αὐτὴ ἡ ἐξόρμησή μας πρὸς τὸ Λαὸ θὰ τὴν προσδιορίσει αὔριο καὶ μεθαύριο ἡ Κεντρικὴ μας Ἐπιτροπή.

Ὁπωσδήποτε θὰ ὑπάρξει, μποροῦμε νὰ τὸ ποῦμε αὐτὸ ἀπὸ σήμερα, μία μεγάλη καὶ διαρκὴς ἐξόρμηση Στελεχῶν —Κοινοβουλευτικῶν καὶ μη— τοῦ Κόμματος σ' ὁλόκληρη τὴ χώρα. Θὰ ὑπάρξει βελτίωση, σὲ ποιότητα καὶ μέγεθος, τῆς Σαββατιάτικης μας «ΕΞΟΡΜΗΣΗΣ». Θὰ ἐξετάσουμε ἀκόμα τὴ δυνατότητα συχνότερης ἔκδοσης τῆς «ΕΞΟΡΜΗΣΗΣ», μὴ ἀποκλείοντας στὸ τέλος καὶ τὴν ἡμερήσια ἔκδοσή της.

ΘΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΟΥΜΕ ΚΑΘΕ ΜΕΣΟ

Θὰ χρησιμοποιήσουμε τὸ φέιγ-βολάν, τὸ φυλλάδιο, τὶς ἀφίσες, ὅλα τὰ μέσα ποὺ ἐμεῖς διαθέτουμε — γιατὶ οὔτε Ραδιόφωνο, φυσικά, οὔτε Τηλεόραση διαθέτουμε — καὶ θὰ καταστεῖ αὐτὸ τὸ θέμα τὸ κυρίαρχο θέμα αὐτῆς τῆς περιόδου. Γιατὶ εἴμαστε πεπεισμένοι ὅτι, ἐὰν δὲν λυθεῖ σήμερα ἢ τὸ πολὺ αὔριο τὸ πρόβλημα, θὰ ὁδηγηθοῦμε καὶ σὲ ἐκλογὲς ἀκόμα κάτω ἀπὸ τὶς ἀπαράδεκτες αὐτὲς συνθῆκες. Ἂς μὴν ἐλπίζει ἡ Κυβέρνηση ὅ,τι μὲ τὴ φίμωση τοῦ Τύπου, θὰ στρέψει τὸ Λαὸ ἀπὸ τὶς καινούργιες θέσεις ποὺ πραγματικὰ ἔχει πάρει ἡ μέγιστη πλειοψηφία τοῦ Λαοῦ μας στὴν Ἑλλάδα — οἱ ἐργάτες, οἱ ἀγρότες, οἱ βιοτέχνες, οἱ μισθωτοί, οἱ ἐργαζόμενοι Ἕλληνες σ' ὅλη τὴν χώρα — νὰ διώξουν τὴ Νέα Δημοκρατία ἀπὸ τὴν Κυβέρνηση καὶ νὰ προωθήσουν τὶς δυνάμεις τῆς Ἀλλαγῆς. Ἐὰν πιστεύει ἡ Κυβέρνηση, ὅτι μὲ τεχνάσματα αὐτοῦ τοῦ εἴδους, τὰ ὁποῖα θυμίζουν τὶς βίες καὶ τὶς νοθεῖες τοῦ 1961 καὶ τὸ στάδιο «Κοιλιακῆς», ἐὰν νομίζουν πὼς βοήθησαν κάποιο νέο τρόπο νὰ σταματήσουν τὴν πορεία τοῦ λαϊκοῦ κινήματος, αὐτὴ τὴ φορὰ φοβοῦμαι ὅτι θὰ ἀπογοητευθοῦν πικρά. Καὶ ἔχουμε κάθε πρόθεση νὰ μετατρέψουμε αὐτὸ τὸ μέσο, τὸ ὁποῖο χρησιμοποιοῦν, σὲ βάρος τῶν ἰδίων, ὥστε νὰ [illegible]

ΑΝΤΙ — ΗΛΙΑΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

(ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΚΟΥΛΑΚΗ)

πια καὶ δημοκρατικὴ Κυβέρνηση τῆς Νέας Δημοκρατίας ὑπὸ τὸν κ. Ράλλη, σὰν μιὰ κυβέρνηση, ἡ ὁποία ἔχει παραβιάσει ἀκόμα καὶ στοιχειώδη δικαιώματα τοῦ πολίτη στὰ πλαίσια τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος.

ΔΙΑΚΟΜΜΑΤΙΚΗ

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΙΔΗΣ (ΑΥΓΗ): Κύριε Πρόεδρε, θὰ ἤθελα νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ διατυπώσω μία παρατήρηση καὶ στὴ συνέχεια νὰ ὑποβάλω μία ἐρώτηση.

Ἡ παρατήρηση ἀφορᾶ τὴν δεύτερη παράγραφο τῆς ἐπιστολῆς σας, ἡ ὁποία λέει: «Δυστυχῶς, αὐτὴ τὴν κρίσιμη ὥρα, ἡ μόνη πηγὴ πληροφόρησης εἶναι ἡ ραδιοτηλεόραση...». Καὶ ἡ παρατήρησή μου εἶναι ἡ ἑξῆς: Ἐκτὸς ἀπὸ τὴ ραδιοτηλεόραση κυκλοφοροῦν καθημερινὰ καὶ ἐκδίδονται δύο ἐφημερίδες τῆς ἀριστερᾶς, ἡ «ΑΥΓΗ» καὶ ὁ «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ».

Τὸ ἐρώτημα εἶναι ὅτι ἀπὸ πλευρᾶς τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ ἐκπροσώπου τοῦ Κ.Κ.Ε. ἐσ., κ. Λεωνίδα Κύρκου, ἔχει διατυπωθεῖ μία συγκεκριμένη πρόταση στὴν κυβέρνηση. Συγκεκριμένα στὴν περίοδο τῆς «φιμώσεως», νὰ συγκροτηθεῖ μία διακομματικὴ ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὸν ἔλεγχο τῆς ὁποίας νὰ τεθοῦν αὐτὴ τώρα τὰ μέσα μαζικῆς ἐνημέρωσης.

Ἡ ἐρώτηση εἶναι ἐὰν ἐσεῖς, σὰν ἀρχηγὸς τοῦ Κόμματος τῆς Ἀξιωματικῆς Ἀντιπολιτεύσεως δέχεσθε, συνηγορεῖτε, ὑποστηρίζετε αὐτὴ τὴν πρόταση.

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Εἴμαστε ἕτοιμοι νὰ συζητήσουμε κάθε μηχανισμό — αὐτὸς εἶναι ἕνας ἀπὸ ἀρκετὲς διαζευκτικὲς δυνατότητες — ὁ ὁποῖος θὰ ἐγγυᾶται ἀντικειμενικότητα τῆς Τηλεόρασης καὶ τῆς Ραδιοφωνίας. Φυσικά, ἂν δὲν ἀνέφερα τὸν «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ» οὔτε τὴν «ΑΥΓΗ» [illegible] αὐτὲς τὶς ἐφημερίδες, ὄχι διότι δὲν πληροφοροῦν τὸ Λαό, [illegible], ἀλλά, ὅπως καὶ ἡ «ΕΞΟΡΜΗΣΗ», εἶναι οὐσιαστικὰ κομματικὰ ὄργανα. Καὶ εἶναι τελείως λογικὸ καὶ φυσικὸ ν' ἀναμένει κανεὶς ὅτι ἡ πληροφόρηση τὴν ὁποία θὰ δίδουν, θὰ ἔχει τότε καὶ τὴν κομματικὴ χροιά, πὼς, φυσικὰ καὶ ἐμεῖς [illegible] σ' ἕνα κομματικὸ φύλλο. Δὲν [illegible] κατηγορία αὐτό. Αὐτὸς εἶναι ὁ ρόλος τους. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει δυνατότητα αὐτὴ τὴν ὥρα γιὰ πρῶτο κόμμα τῆς Ἀντιπολίτευσης νὰ ἐκφράζει οὔτε κὰν τὶς κομματικές του θέσεις, ἐφ' ὅσον διαθέτει μόνο μία Σαββατιάτικη [illegible] ἔκδοση. Καὶ φυσικὰ δὲ μποροῦμε καὶ οὔτε θὰ μείνουμε μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια.

Ἡ «ΑΥΡΙΑΝΗ» εἶναι μιὰ καινούργια ἐφημερίδα. Δὲ γνωρίζω ποιὰ θὰ εἶναι ἡ πορεία της, ποιὰ εἶναι ἡ τοποθέτησή της. Τὴν κρίνουμε στὴν πορεία της.

Γ. ΒΟΤΣΗΣ (ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ): Κύριε Πρόεδρε, προβληματίζεται καὶ προσανατολίζεται τὸ ΠΑ.ΣΟ.Κ. νὰ θέσει κάποτε σὲ ἀμφισβήτηση τὸ κρατικὸ μονοπώλιο στὰ ραδιοτηλεοπτικὰ δίκτυα ἴσως κατὰ τὰ πρότυπα τῶν Εὐρωπαϊκῶν σοσιαλιστικῶν κομμάτων;

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Εἶναι [illegible] σκέψη τὴν ὁποία καὶ αὐτὴν τὴν ἀποκλείουμε. Τὰ χρόνια τῆς 7χρονης ἐκείνης δικτατορίας εἴχαμε στήσει ἕνα πομπὸ στὴν Ἰταλία, ὁ ὁποῖος βέβαια δὲ λειτουργοῦσε τόσο ἱκανοποιητικά, ὥστε νὰ ἔχουμε μεγάλο κοινὸ στὴν Ἑλλάδα. Ὅσο καὶ τὴν πεῖρα καὶ δικαίωμα ἔχουμε. Ἐὰν ἡ Κυβέρνηση συνεχίσει αὐτὴ τὴν πορεία σᾶς διαβεβαιῶ ὅτι οὔτε κὰν [illegible] δὲν πρόκειται ν' ἀφήσουμε τὴ δυνατότητα, δηλαδή, ραδιοτηλεοπτικῆς ἐπαφῆς μὲ τὸ Λαό μας [illegible]

ντὸς τοῦ 1980. Ὅπως ἐπιθυμεῖ καὶ πρεσβεύει τὴν ἑλληνοαμερικανικὴ συμφωνία γιὰ τὶς βάσεις. Ἔχοντας ὅμως πράγματι συνδέσει τὰ δύο θέματα τῆς ἐπανόδου καὶ τῶν ἀμερικανικῶν βάσεων στὴ χώρα.

Ἀπὸ πλευρᾶς συνταγματικῆς ἔχουμε βασικὰ δύο ἄρθρα τοῦ Συντάγματος, τὸ 27 καὶ τὸ 28 τὰ ὁποῖα ἀφοροῦν τέτοιες δραστηριότητες: Τὴν ἔνταξη δηλαδὴ σὲ ἕνα τέτοιο ὀργανισμό, ὅπως εἶναι τὸ ΝΑΤΟ, ἢ τὴν παροχὴ στρατιωτικῶν διευκολύνσεων σὲ ξένες χῶρες.

Σὲ ὅ,τι ἀφορᾶ τὴν ἐπάνοδο στὸ στρατιωτικὸ σκέλος τοῦ ΝΑΤΟ εἶναι [illegible] ὅτι ἰσχὺ ἔχει τὸ ἄρθρο 28 [illegible]. Εἶναι ἀκριβῶς ἐκεῖνο ποὺ χρησιμοποίησε ἡ Κυβέρνηση γιὰ τὴν ἔνταξη τῆς Ἑλλάδας στὴν Κοινὴ Ἀγορά. Αὐτὸ εἶναι συνταγματικὰ ἀπόλυτα κατοχυρωμένο καὶ τὸ κείμενο αὐτὸ σᾶς δίνει τοὺς βασικοὺς συλλογισμοὺς ποὺ ἀπορρέουν ἀπὸ τὸ Σύνταγμα καὶ μιὰ σωστὴ ἑρμηνεία του σχετικὰ μ' αὐτό.

Στὸ θέμα τῶν βάσεων ὑπάρχει μιὰ πολυπλοκότητα, ἡ ὁποία ἔχει ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον ἀπὸ πλευρᾶς συνταγματικῆς, ποὺ θὰ ἤθελα νὰ τονίσω. Στὸ ἄρθρο 27 παρ. 2, ἂν δὲν κάνω λάθος, ἀναφέρεται: «Ἄνευ νόμου ψηφισμένου διὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν — δηλαδὴ 151 — δὲν εἶναι δεκτὴ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν ξένη στρατιωτικὴ δύναμις, οὔτε δύναται νὰ διαμένη ἐν αὐτῇ ἢ νὰ διέλθη δι' αὐτῆς». Χρειάζεται νόμος καὶ γιὰ νὰ διέλθει καὶ γιὰ νὰ παραμείνει καὶ γιὰ νὰ ἐγκατασταθεῖ. Καὶ βέβαια ἡ στρατιωτικὴ βάση ἀποτελεῖ μία [illegible] αὐτοῦ τοῦ θέματος. Ἀλλὰ δὲν τελειώνει τὸ θέμα ἐδῶ. Ὑπάρχει καὶ τὸ ἄρθρο 28 παρ. 3 τὸ ὁποῖο ἐπιβάλλει [illegible] πολὺ ἐνδιαφέρουσες, καὶ δὲν διαφαίνονται στὴν προηγούμενη παράγραφο καὶ εἶναι οἱ ἑξῆς:

«Ἡ Ἑλλὰς προβαίνει ἐλευθέρως, διὰ νόμου ψηφιζομένου ὑπὸ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν —151— εἰς περιορισμοὺς εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας, ἐφ' ὅσον τοῦτο ὑπαγορεύεται ἐκ σπουδαίου ἐθνικοῦ συμφέροντος, δὲν θίγει τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὰς βάσεις τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος, γίνεται δὲ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς ἰσότητος καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀμοιβαιότητος». Εἶναι τρεῖς πάρα πολὺ σημαντικοὶ ὅροι ποὺ ἀφοροῦν τὸν περιορισμὸ τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας.

Συνταγματικὸ θέμα γιὰ τὶς Βάσεις

Ὅταν γίνεται μιὰ βάση στὴ Νέα Μάκρη ἢ στὴ Σούδα, ξένη, καὶ ἡ διοίκηση αὐτῆς τῆς βάσεως σὲ ὁποιοδήποτε σημεῖο, σὲ ὁποιαδήποτε [illegible] βάσης, δὲν εἶναι στὰ χέρια τῆς ἑλληνικῆς πολιτείας, αὐτὸ ἀποτελεῖ κάποιο μικρὸ ἢ μεγάλο περιορισμὸ τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας. Κατὰ συνέπεια, βάσεις ξένες, σύμφωνα μὲ τὸ ἑλληνικὸ Σύνταγμα, μπορεῖ νὰ ὑπάρξουν μονάχα ἐφόσον δὲν περιορίζεται ἡ ἐθνικὴ κυριαρχία. Πάντε ὅμως πὼς ἱκανοποιεῖται αὐτὸς ὁ ὅρος. Δὲν μπορεῖς νὰ ἱκανοποιήσεις τὸν ἄλλο ὅρο. Ὑπάρχει ὁ ὅρος τῆς ἀμοιβαιότητας, ποὺ εἶναι φοβερὰ δύσκολο στὴν περίπτωση τῶν βάσεων νὰ ἱκανοποιηθεῖ. Ἄρα, ἡ Κυβέρνηση, ἂν θέλει νὰ παραμείνει στὸ γράμμα τοῦ Συντάγματος, πρέπει νὰ μὴν ἐπιτρέψει, ὅταν δεχθεῖ μιὰ ξένη βάση, τὸν περιορισμὸ τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας, τῶν δικαιωμάτων τῆς ἑλληνικῆς πολιτείας, τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους, νὰ διοικεῖ ἀπεριόριστα τὴ βάση.

Μὲ τὸ Σύνταγμα, ποὺ πέρασε τὸ 1975, οἱ μόνες βάσεις ποὺ εἶναι δυνατὸν νὰ γίνουν ἀποδεκτὲς στὴν Ἑλλάδα — σύμφωνα μὲ τὸ Σύνταγμα, ὄχι μὲ τὶς πολιτικὲς θέσεις τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ., γιατὶ ἐμεῖς εἴμαστε ἐναντίον τῶν ξένων βάσεων —καὶ τὸ τονίζω αὐτὸ— εἶναι βάσεις διοικούμενες οὐσία καὶ ὄχι τύποις ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ πολιτεία. Δὲ γνωρίζω, ὅταν συντάξαν τὸ Σύνταγμα αὐτὸ οἱ εἰδικοὶ τῆς Νέας Δημοκρατίας, ἂν εἶχαν τότε κατανοήσει τὸ μέγα πρόβλημα ποὺ τίθεται γιὰ τὴν ἐγκατάσταση ξένων βάσεων. Τίθεται συνταγματικὸ θέμα πρώτης κατηγορίας.

Ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ κάτι ἄλλο ἐδῶ, τὸ ὁποῖο θέλω νὰ τονίσω. Δὲν πρέπει, λέει, νὰ ὑπονομεύουν τὸ δημοκρατικὸ πολίτευμα. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι δὲν ἔχουν τὴ δυνατότητα κατὰ ὁποιοδήποτε τρόπο οἱ ἐδῶ εὑρισκόμενες ξένες ὑπηρεσίες νὰ παρακολουθοῦν κατὰ οἱονδήποτε τρόπο Ἕλληνες πολίτες, τὰ κόμματα καὶ τὶς ὀργανώσεις. Θυμᾶσθε μιὰ ἀποκάλυψη ποὺ εἶχε δημοσιευθεῖ πρόσφατα [illegible] ἡ ὁποία ἡ CIA [illegible] μιὰ σειρὰ ἀπὸ [illegible] ὀργανώσεις, [illegible] ἑνώσεις, γυναικεῖες, νεολαίας κ.ο.κ. τὶς ὁποῖες παρακολουθεῖ καὶ γιὰ τὶς ὁποῖες ἀποστέλλει ραπόρτα στὴν Οὐάσιγκτον. Εἶναι σαφὲς ὅτι αὐτὸ παραβιάζει τὸ Σύνταγμα.

Μιὰ ἐνδελεχὴς μελέτη τοῦ ἄρθρου 28 παρ. 3 στὴν οὐσία θὰ ἔδειχνε, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν στὴν Ἑλλάδα, σύμφωνα μὲ τὸ Σύνταγμα, νὰ ὑπάρξει ξένη βάση. Αὐτὸ τὸ λέω, γιατὶ δὲν ἔχει παρατηρηθεῖ ποτὲ μέχρι τώρα. Εἶναι πάρα πολὺ ἀξιόλογο ὡς παρατήρηση. Τὴν ὀφείλουμε καὶ ἐμεῖς στοὺς εἰδικοὺς μελετητὲς τοῦ Συντάγματος, ποὺ ἀνήκουν στὸ ΠΑΣΟΚ καὶ εἶναι μιὰ προειδοποίηση φυσικὰ σὲ ὅ,τι ἀφορᾶ τὴ συμφωνία γιὰ τὶς βάσεις.

Τὶς θέσεις μου πάνω στὶς συνομιλίες τῆς Ἄγκυρας καὶ τὶς καταγγελίες, ποὺ ἔκανα σχετικά, νομίζω τὶς ἔχετε δεῖ στὴν ΕΞΟΡΜΗΣΗ, στὴν Θεσσαλονίκη, στὴ Μακεδονία, ἀλλὰ βέβαια ὄχι σὲ ἡμερήσιο ἀθηναϊκὸ Τύπο. Δὲν ἔγινε γραφεῖ. Δὲ νομίζω ὅτι εἶναι ἡ ὥρα γιὰ νὰ τὶς ἐπαναλάβω. Θὰ ἔλεγα ὅτι [illegible] ἦταν αὐτὲς οἱ καταγγελίες. Δυστυχῶς στὴν τηλεόραση λέχθηκε ἁπλῶς ὅτι ἔκανα δηλώσεις, ἀναφέρθηκε μόνο ἡ τελευταία παράγραφος, [illegible] τὴ σύγκληση τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ [illegible] τοῦ Πρωθυπουργοῦ, καὶ ἀπὸ τὴν ΕΡΤ καὶ ἀπὸ τὴν ΥΕΝΕΔ.

[illegible] ἐνημερωμένοι καὶ δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ σᾶς διαβάσω τὰ ἴδια σημεῖα. [illegible] αὐτοῦ τοῦ χαρτιοῦ [illegible] νομίζω δημοσίευση στὸ σύνολό του, ἐφόσον ὑπάρχει αὐτὴ ἡ δυνατότητα.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ (Ριζοσπάστης): Κύριε Πρόεδρε, ἀναφερθήκατε στὰ προβλήματα τῶν βάσεων καὶ τοῦ ΝΑΤΟ καὶ ἐπίσης κάνατε μιὰ νύξη στὴ σημερινὴ οἰκονομικὴ κατάσταση καὶ τὴν πορεία της. Τὸ ΚΚΕ μὲ τὴν ἀπόφαση τῆς τελευταίας ὁλομέλειας τῆς Κεντρικῆς του Ἐπιτροπῆς ἐπανάλαβε τὴν ἄμεση διεξαγωγὴ ἐκλογῶν σὰν μιὰ διέξοδο ἀπὸ τὴν σημερινὴ κατάσταση, ὅπως ἔχει διαμορφωθεῖ τόσο στὸν τομέα τῆς ἐσωτερικῆς πολιτικῆς ὅσο καὶ στὸν τομέα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς. Ποιὰ εἶναι ἡ δική σας τοποθέτηση πάνω στὸ θέμα αὐτό;

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Σ' εὐχαριστῶ εἰλικρινά, γιατὶ εἶχα ξεχάσει ἕνα βασικὸ σημεῖο αὐτῆς τῆς τοποθέτησης. Ἔχει δύο ὄψεις. Πρῶτον, ὅτι ἡ κυβέρνηση — ἐπειδὴ στὸ Κοινοβούλιο ἔχει ἐναποτεθεῖ ἡ ἁρμοδιότητα γιὰ τὴ σύναψη τέτοιας μορφῆς συμφωνιῶν καὶ ὄχι στὸ ἐκτελεστικὸ ὄργανο, ὄχι στὴν Κυβέρνηση— εἶναι σαφὲς ὅτι ὀφείλει, ὄχι μόνο νὰ φέρει τὰ θέματα αὐτά, καὶ τὸ ΝΑΤΟ καὶ τὶς βάσεις, στὴ Βουλή, ἀλλὰ ταυτόχρονα εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ ἐνημερώνει τὴν Ἐθνικὴ Ἀντιπροσωπεία διαρκῶς ἐπὶ τῆς πορείας τῶν διαπραγματεύσεων. [illegible] ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι [illegible] μόνος ἁρμόδιος εἶναι [illegible] Ἀντιπροσωπεία καὶ ὄχι ἡ Κυβέρνηση. [illegible] γιὰ τὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας, [illegible] στὸ κείμενο, [illegible] τὴ Χώρα στὸ ἐξωτερικό. [illegible] κάνει εἶναι μὲ τὴν εὐθύνη ὑπουργοῦ, ὅπως εἶναι καὶ στὰ ἄλλα δυτικὰ συντάγματα.

Η ΒΟΥΛΗ ΕΧΕΙ ΠΑΨΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΗ

Ἤθελα λοιπὸν νὰ καταλήξω ἀκριβῶς σ' αὐτό: Ἔχουμε ὑποστηρίξει, τὸ ΠΑ.ΣΟ.Κ., ὅτι αὐτὴ ἡ Βουλὴ ἔχει πάψει νὰ εἶναι ἀντιπροσωπευτική. Αὐτὸς ἦταν μάλιστα ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖον δὲν ψηφίσαμε καὶ ἡ ὄχι στὴν περίπτωση ἐκλογῆς Προέδρου. Εἶναι θέση μας δεσμευτική. Οὔτε ἡ ἐπανένταξη γιὰ τὴν ἐπάνοδο στὸ ΝΑΤΟ, οὔτε ὁποιαδήποτε ὑπογραφὴ γιὰ ἀμερικάνικες ἢ ξένες βάσεις μποροῦν νὰ ἐπικυρωθοῦν ἀπὸ μιὰ Βουλή, ἡ ὁποία ἔχει πάψει πλέον νὰ ἀντιπροσωπεύει τὸ ἐκλογικὸ Σῶμα. Ἄρα εἶναι καὶ αὐτὸ ἕνα συμπέρασμα. Τὸ ΠΑ.ΣΟ.Κ. καλεῖ καὶ πάλι τὴν κυβέρνηση νὰ παραιτηθεῖ, νὰ διαλύσει τὸ Κοινοβούλιο καὶ νὰ προσφύγει τὸ γρηγορότερο δυνατὸ σὲ ἐκλογές.

Πρέπει νὰ προσθέσω ὅτι αὐτὴ μας ἡ τοποθέτηση, αὐτὴ μας ἡ διαπίστωση, ἡ ἀπαίτηση αὐτὴ πιστεύουμε ὅτι πραγματοποιεῖται σὲ κάθε περί-[illegible] στευση, γιατὶ ἐμεῖς τουλάχιστο θὰ θέλουμε τὶς ἐκλογὲς τοῦτο τὸ φθινόπωρο.

ΨΥΧΑΡΗΣ (Βῆμα): Κύριε Πρόεδρε, εἶναι ἐμφανὲς ὅτι δὲν ἀναγνωρίζετε στὴ Κυβέρνηση Ράλλη τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνει ἀποφάσεις ἐπὶ σπουδαίων ἐθνικῶν θεμάτων, καθόσον δὲν ἐκφράζει τὴ λαϊκὴ βούληση. Συνεπῶς ἡ παραμονὴ τῆς Κυβέρνησης Ράλλη στὴν ἐξουσία ἐνέχει κατὰ τὴν ἐκτίμησή σας κινδύνους ἂν λάβει ἀποφάσεις ἐπὶ σπουδαίων ἐθνικῶν θεμάτων ἢ ἂν δημιουργηθεῖ κάποια ἐθνικὴ κρίση. Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων ἔχετε πρόθεση νὰ θέσετε πρὸς τὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας, στὸ βαθμὸ ποὺ ὁ κ. Καραμανλῆς, ὡς ρυθμιστὴς τοῦ πολιτεύματος, εἶναι ὑπεύθυνος γιὰ τὴν παραμονὴ στὴν ἐξουσία μιᾶς Κυβέρνησης ποὺ δὲν ἐκφράζει τὴ λαϊκὴ βούληση;

ΑΝΕΥΘΥΝΟΣ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας εἶναι ἀνεύθυνος, τὸ γνωρίζετε. Σὲ ὅ,τι θὰ ἀφορᾶ τὸ θέμα τῆς διαλύσεως τῆς Βουλῆς καὶ τῆς προκηρύξεως ἐκλογῶν, ὑπάρχει αὐτὴ ἡ ἀσάφεια στὴ διατύπωση τοῦ Συντάγματος, ὅτι στὰ δικαιώματά του ἀνήκει καὶ ἡ προσφυγὴ σὲ ἐκλογὲς πρὸ τῆς λήξεως, ἐφόσον κρίνει ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι ἀντιπροσωπευτικὴ τῆς πολιτικῆς συνθέσεως τοῦ ἐκλογικοῦ Σώματος. Τύποις ὅμως δὲν εἶναι παράβαση τοῦ Συντάγματος τὸ νὰ μὴ προσφύγει σὲ ἐκλογὲς ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας.

Εἶναι κάτι, τὸ ὁποῖο ἐμεῖς ἔχουμε ζητήσει δημόσια ἀπὸ τὸν προηγούμενο Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας, εἶναι κάτι τὸ ὁποῖο παραμένει καὶ πρὸς τὸν νέο Πρόεδρο — εἶναι φυσικὸ ὅτι τὸ γεγονὸς ὅτι ἄλλαξε ὁ Πρόεδρος δὲ σημαίνει ὅτι ἐμεῖς ἔχουμε ἀλλάξει θέση πάνω στὸ θέμα. Ἀναγνωρίζουμε ὅμως τὸ γεγονὸς ὅτι τυπικὰ τὸ Σύνταγμα δὲν τὸν ὑποχρεώνει.

Ἄρα δὲν ὑπάρχει συνταγματικὸ θέμα. Γιὰ μᾶς ὑπάρχει βέβαια ἡ παραβίαση τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας. Ὅπως, ἔτσι ποὺ εἶναι διατυπωμένο τὸ Σύνταγμα, δὲν εἶναι τύποις αὐτὴ ἡ παραβίαση διαπιστωτέα.

ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ (Ἑστία, Μακεδονία, Θεσσαλονίκη): Βεβαίως μὲ προλάβατε γιατὶ ἤθελα νὰ σᾶς θέσω τὸ ἐρώτημα αὐτὸ καὶ ἐπειδὴ ἀλλάξατε ἐκλογές. Καὶ ἄλλη μιὰ φορὰ εἴχατε [illegible] — [illegible] τὴ προηγούμενη συνέντευξή σας — ὅτι θέλετε ἐκλογὲς τὸ φθινόπωρο. Ἤθελα ὅμως νὰ προσθέσω τὴν ἐρώτησή μου αὐτὴ σὲ ἐκεῖνο ποὺ εἴχαμε καὶ τὴν ἄλλη φορὰ ποὺ συναντηθήκαμε, ἂν θέλετε ἐκλογὲς τὸ φθινόπωρο μὲ τὸ ἴδιο ἐκλογικὸ σύστημα ἢ μὲ ἀλλαγὴ ἐκλογικοῦ συστήματος.

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Τὶς ἐκλογὲς τὶς θέλουμε μὲ τὸ ἴδιο ἐκλογικὸ σύστημα.

ΜΟΝΤΙΑΝΟ (TIMES): Ἔχετε σαφῆ κατὰ ποιὸ τρόπο ἐρχόμενο τὸ ΠΑΣΟΚ στὴν ἐξουσία θὰ καταγγείλει τὴ συνθήκη μὲ τὸ ΝΑΤΟ καὶ θὰ διώξει τὶς ἀμερικανικὲς βάσεις;

Οἱ βάσεις λειτουργοῦν παράνομα

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Πρῶτον, αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἡ Ἑλλάδα εἶναι ἐκτὸς τοῦ στρατιωτικοῦ σκέλους τοῦ ΝΑΤΟ. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι εἶχαμε, γιατὶ ἔχουν ἐπέλθει ὁρισμένες στρατιωτικὲς συνεργασίες, οἱ ὁποῖες βεβαίως ἔρχονται σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν ἀποχώρηση τῆς Ἑλλάδας ἀπὸ τὸ στρατιωτικὸ σκέλος τοῦ ΝΑΤΟ. Τυπικὰ ὅμως δὲν ὑπάρχει θέμα, ὅτι ἡ Ἑλλάδα ἔχει ἀποχωρήσει ἀπὸ τὸ στρατιωτικὸ σκέλος. Εἶναι πιθανὸν τὸ ΠΑΣΟΚ νὰ βρεθεῖ στὴν ἐξουσία πρὶν νὰ ἔχει ἐπιστρέψει ἡ Ἑλλάδα τυπικὰ στὸ στρατιωτικὸ σκέλος τοῦ ΝΑΤΟ, ὁπότε φυσικὰ τὸ ἔργο αὐτὸ θὰ τὸ ἔχει ἐπιτελέσει ὁ κ. Καραμανλῆς τὸ 1974. Καὶ θὰ κληρονομήσουμε μιὰ δεδομένη κατάσταση, ποὺ εἶναι σύμφωνη μὲ τὴν ἰδεολογικὴ μας καὶ πολιτικὴ μας τοποθέτηση.

— Τονίζω ἐπίσης ὅτι οἱ βάσεις σήμερα στὴν Ἑλλάδα λειτουργοῦν παράνομα, γιατὶ ἔχει λήξει ἡ συμφωνία γιὰ τὶς βάσεις. Γίνεται τὴ ἀνοχὴ τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως. Κάτω ἀπ' αὐτὲς τὶς συνθῆκες, τὸ θέμα τῆς ἐκδιώξεως τῶν βάσεων δὲν τίθεται. Οἱ βάσεις λειτουργοῦν ἤδη παράνομα στὴν Ἑλλάδα. Ἁπλῶς ἡ κυβέρνηση τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. δὲ θὰ παρανομήσει, ὅπως παρανομεῖ σήμερα ἡ κυβέρνηση τοῦ κυρίου Ράλλη ἢ προχθὲς ἡ κυβέρνηση τοῦ κυρίου Καραμανλῆ.

Ἂν τὸ ΠΑΣΟΚ βρεῖ τὴν Ἑλλάδα μέσα στὸ ΝΑΤΟ, ἂν τὸ ΠΑΣΟΚ βρεῖ τὶς συμφωνίες αὐτὲς γιὰ τὶς ἀμερικανικὲς βάσεις ὑπογραμμένες, ἔχω τονίσει ὅτι εἴμαστε κοινοβουλευτικὸ κόμμα, δὲν εἴμαστε ἐπαναστάτες, ὅτι θὰ πορευτοῦμε σύμφωνα μὲ τὶς θέσεις μας ἰδεολογικὲς καὶ πολιτικὲς θέσεις, αὐτὲς τὶς ὁποῖες δεσμευτικὰ γιὰ μᾶς παρουσιάζουμε στὸν ἑλληνικὸ λαό. Ὅμως ἡ διαδικασία θὰ εἶναι ἄμεση σὲ ὅ,τι ἀφορᾶ τὸν Τύπο. Δὲν πρόκειται μὲ ἄλλα λόγια νὰ προχωρήσουμε, καταργώντας εἴτε τὶς διαδικασίες τῆς Βουλῆς, εἴτε τὶς διαδικασίες ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ Συντάγματος, τῆς Κυβέρνησης.

Ἐπακριβῶς, κύριε Μοντιάνο, δὲν πρόκειται νὰ σᾶς δηλώσουμε τὴν τακτική μας [illegible] βρεῖ τὴν Ἑλλάδα στὸ ΝΑΤΟ (στρατιωτικὸ σκέλος) καὶ βρεῖ καὶ τὶς βάσεις ὑπογραμμένες. Ἡ πορεία μας εἶναι νὰ φύγουν οἱ βάσεις καὶ θὰ κινήσουμε ἀμέσως τοὺς μηχανισμούς, ὅπως καὶ τοὺς μηχανισμοὺς γιὰ τὴν ἀποχώρηση ἀπὸ τὸ ΝΑΤΟ. Δὲν εἶναι ὅμως πράγματα αὐτὰ ποὺ συμβαίνουν σὲ 24 ὧρες. Καὶ ἡ Γαλλία ὅταν ἔφυγε ἀπὸ τὸ στρατιωτικὸ σκέλος τοῦ ΝΑΤΟ, ἀπαίτησε ἕνα ὁλόκληρο χρόνο.

ΜΟΝΤΙΑΝΟ (TIMES): Μὲ συγχωρεῖτε, ἀλλὰ ἔστω καὶ ἂν ἡ Ἑλλάδα ἔχει ἀποχωρήσει ἀπὸ τὸ στρατιωτικὸ σκέλος τοῦ ΝΑΤΟ, ὑπάρχει καὶ τὸ πολιτικὸ σκέλος, ἀπὸ τὸ ὁποῖο θὰ χρειασθεῖ νὰ ἀποχωρήσετε στὴν περίπτωση αὐτή. Καὶ δεύτερον, στὸ θέμα τῶν ἀμερικανικῶν βάσεων, ἡ συμφωνία δὲν ἔχει λήξει, [illegible].

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Ἔχει λήξει. Ὑπῆρχε περίοδος συγκεκριμένη, κ. Μοντιάνο. Οἱ συμφωνίες αὐτὲς δὲν ἰσχύουν ἐσαεί.

ΜΟΝΤΙΑΝΟ (TIMES): Νομίζω ὅτι ἀνανεώνονται ἐφόσον δὲν καταγγέλλονται.

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Ὄχι. Δὲν εἶναι ἔτσι. Σήμερα δὲν λειτουργοῦν βάσει νόμου οἱ βάσεις. Νὰ ρωτήσετε τὴν Κυβέρνηση. Εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ σᾶς δώσουν αὐτὴ τὴν ἀπάντηση.

Ὀρθῶς ὅμως τόνισε ὁ κ. Μοντιάνο ὅτι ἡ ἀποχώρηση ἀπὸ τὸ στρατιωτικὸ σκέλος τοῦ ΝΑΤΟ εἶναι μιὰ ὄψη τοῦ θέματος καὶ ὅτι ὑπάρχει καὶ ἡ ἀποχώρηση ἀπὸ τὸ πολιτικὸ σκέλος. Ἡ θέση τοῦ ΠΑΣΟΚ εἶναι γιὰ μιὰ ἀδέσμευτη, ἀνεξάρτητη, ἑλληνικὴ πολιτική. Ὅσα [illegible] θὰ τὰ ἔχω πεῖ στὴ Βουλὴ καὶ σὲ σᾶς — πληρώσαμε ἀνήκοντας σ' αὐτὴ τὴ συμμαχία ἀρκετὰ ἀκόμα γιὰ νὰ [illegible] τὸν τελευταῖο [illegible]. Νομίζω ὅτι εἶχε γίνει ἕνα μεγάλο [illegible] τὸ ὁποῖο μᾶς [illegible] σὲ μεγάλη πλειοψηφία ὁ ἑλληνικὸς Λαὸς [illegible] τῶν σχέσεων μὲ τὸ ΝΑΤΟ.

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΙΔΗΣ (Αὐγή): Ἡ ἀπάντηση τοῦ συναδέλφου μοῦ ἔφερε στὴ μνήμη τὴν πρόσφατη ἔκθεση τῶν Ἀμερικανῶν Γερουσιαστῶν, ποὺ [illegible] τὴν Ἑλλάδα καὶ σὲ ὅσα διαλαμβάνει γιὰ τὴν [illegible] ποὺ εἴχαν μαζί σας. [illegible] σὲ ἕνα συγκεκριμένο σημεῖο λέει ὅτι στὴ διάρκεια τῆς συνάντησης αὐτῆς τοὺς ἀναπτύξατε τὴ φιλοσοφία σας [illegible].

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Δὲ νομίζω ὅτι αὐτὴ ἦταν ἡ λέξη.

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΙΔΗΣ (Αὐγή): Καὶ [illegible]

ὅτι ἂν κάποια περίσταση τοὺς διαδεχθοῦμε ὅτι στὰ θέματα τῶν δημοσίων καὶ τῶν συλλογικῶν συνθηκῶν τῆς χώρας θὰ [illegible], ἀφήνοντας νὰ ἐννοηθεῖ κατὰ κάποιο τρόπο ὅτι αὐτὲς τὶς συμφωνίες τῆς Κυβέρνησης μὲ τὸ ΝΑΤΟ δὲν θὰ τὶς [illegible] ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη [illegible], ἀλλὰ [illegible] θὰ ἤθελα νὰ ἔχω ἂν αὐτὸ τὸ ἐκφράζει τὴ θέση σας.

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Θὰ σᾶς πῶ τὴ φράση ποὺ χρησιμοποίησα. Νὰ τὴν ἑρμηνεύσετε ὅπως θέλετε: «θὰ σᾶς δώσουμε τὴν εὐκαιρία τοὺς εἶπα, νὰ φύγετε μὲ ὅλες τὶς τιμές». Αὐτὸ ἀκριβῶς εἶπα, τὸ ὁποῖο δὲν [illegible].

ΝΙΕΡΣΕΝ (Γερμανικὸ Πρακτορεῖο): Ἐσεῖς προβλέπατε ἐκλογὲς τὸ φθινόπωρο. Ἐσεῖς θέλετε, τὸ ΠΑΣΟΚ, θέλετε τὶς ἐκλογές. Γιὰ ποιὸ λόγο νομίζετε ὅτι θὰ κάνει ἡ Κυβέρνηση πρόωρες ἐκλογὲς ἢ θὰ ἀναγκασθεῖ νὰ τὶς κάνει;

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Λόγω τῆς ὀξύτατης ραγδαιότατης ἐπιδείνωσης τῆς οἰκονομίας ὕστερα ἀπὸ τὸ φθινόπωρο.

Δ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ (Ἑστία, Μακεδονία, Θεσσαλονίκη): Ἤθελα νὰ σᾶς ρωτήσω, κύριε Πρόεδρε, ἂν οἱ σχέσεις ποὺ ἐκθέσατε σ' ὅ,τι ἀφορᾶ τὶς βάσεις καὶ τὸ ΝΑΤΟ ἰσχύουν καὶ γιὰ τὸ θέμα τῆς ΕΟΚ.

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Ὄχι γιὰ τὸ θέμα τῆς ΕΟΚ ἰσχύει τὸ δημοψήφισμα. Δὲν ἀναγνωρίσαμε στὴ Βουλὴ τὸ δικαίωμα νὰ δεσμεύσει τὴ χώρα, ἔστω καὶ ἂν αὐτὴ ἡ Βουλὴ εἶναι ἀντιπροσωπευτική. Ζητοῦμε τὸ ἐλάχιστο ἐκεῖνο ποὺ ἔγινε στὴ Νορβηγία, στὴ Δανία, στὴν Ἰρλανδία, ἀκόμα καὶ στὴν Ἀγγλία: νὰ μιλήσει ὁ ἑλληνικὸς Λαός. Αὐτὴ εἶναι ἡ τοποθέτησή μας στὸ θέμα τῆς ΕΟΚ.

ΣΟΥΡΜΕΛΗ (Γαλλικὸ Πρακτορεῖο): Μιὰ σύντομη ἐρώτηση. Γιὰ τὴ συνάντηση τῶν πέντε σοσιαλιστικῶν κομμάτων στὴν Κέρκυρα ἔχουμε νέα;

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Ὄχι ἀκόμη, ἀλλὰ θὰ ἔχουμε σύντομα.

Ὑπάρχουν σύγχρονα μέσα

Ὑπάρχουν καὶ ἄλλα πιὸ σύγχρονα μέσα, ποὺ δὲν ἐπιβάλλουν τὴν ἀνάγκη ἑνὸς κεντρικοῦ σταθμοῦ ἐκτύπωσης. Ὑπάρχουν νέες τεχνολογίες, οἱ ὁποῖες εἶναι ἀρκετὰ φθηνὲς καὶ τὶς ὁποῖες ἀκόμα καὶ ἕνα κόμμα μπορεῖ ν' ἀποκτήσει καὶ νὰ χρησιμοποιήσει καὶ δὲν ὑπάρχει καμιὰ ἀμφισβήτηση πὼς ἐὰν συνεχιστεῖ αὐτὴ ἡ ἱστορία, θὰ προχωρήσουμε καὶ σ' αὐτὰ ἀκόμα τὰ μέτρα, γιατί, σὲ ὅ,τι ἀφορᾶ τὴν πληροφόρηση τοῦ ἑλληνικοῦ Λαοῦ δὲν κάνουμε πλέον διάκριση μεταξὺ αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς κυβερνήσεως Παπαδόπουλου ἢ Ἰωαννίδη.

ΨΥΧΑΡΗΣ (ΒΗΜΑ): Κύριε Πρόεδρε, ἔχετε κατὰ νοῦ συγκεκριμένες πράξεις ποὺ θ' ἀντιμετωπίσετε τὴν κατάσταση ποὺ ἔχει δημιουργηθεῖ στὴν μονόπλευρη ἀντιμετώπιση ἀπὸ τὴν Τηλεόραση;

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Αὐτὸ ἀκριβῶς εἶπα, ὅτι ἔχουμε καὶ θὰ τὶς προσδιορίσουμε ἀκόμα πιὸ συγκεκριμένα αὔριο καὶ μεθαύριο. Ἀποτελεῖ τὸ θέμα αὐτὸ τὸ πρῶτο θέμα τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. Αὐτὴ ἡ πορεία πρὸς τὸ Λαὸ εἶναι μιὰ πορεία ἐνημέρωσής του καὶ ταυτόχρονα μάχης ἐνάντια στὴν ὁλοκληρωτικὴ ἀξιοποίηση τῶν μαζικῶν μέσων ἐνημέρωσης.

ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ (ΕΣΤΙΑ, ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ): Κύριε Πρόεδρε, αὔριο συνέρχεται ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ ΠΑΣΟΚ. Ὅπως εἴπατε θὰ ἀσχοληθεῖ μὲ τὸ θέμα τῆς ἐξορμήσεως τῶν στελεχῶν τοῦ κόμματος στὴν ἐπαρχία, μὲ τὰ μέσα ποὺ θὰ προγραμματίσετε καὶ θὰ ἀποφασίσετε.

Τὸ ἐρώτημα εἶναι, κ. Πρόεδρε, ἐὰν θὰ ἡγηθεῖτε ἐσεῖς προσωπικὰ τῆς ἐξορμήσεως αὐτῆς καὶ ἂν μποροῦμε νὰ ξέρουμε ἀπὸ ποιὰ περιοχὴ τῆς χώρας θ' ἀρχίσετε.

ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΩ ΣΤΗ ΔΙΑΦΩΤΙΣΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Αὔριο θὰ κριθεῖ καὶ αὐτὸ τὸ θέμα.

Μπορῶ ν' ἀπαντήσω σαφῶς ὅτι ὁπωσδήποτε θ' ἀξιοποιηθεῖ καὶ ἡ δική μου παρουσία, ἀλλὰ ὁ χρόνος καὶ ὁ τόπος δὲν ἔχει ἀκόμα προσδιοριστεῖ, ἢ μᾶλλον ἡ σειρὰ τῶν ἐμφανίσεων δὲν ἔχει προσδιοριστεῖ καὶ δὲν ἔχει ἀκόμα προσδιορισθεῖ οὔτε ἡ ἀκριβὴς ἡμερομηνία ποὺ θὰ ἐμφανισθῶ ἐγὼ μαζὶ μὲ Στελέχη τοῦ κόμματος καὶ σὲ κάποια βάση, τὴν ὁποία θὰ προσδιορίσουμε —βέβαια ἐντὸς αὐτῆς τῆς περιόδου, δὲν μιλᾶμε γιὰ τοῦ χρόνου— θὰ συμμετάσχω κι ἐγὼ ἐνεργὰ σὲ πλατιὲς μαζικὲς συγκεντρώσεις, γιὰ νὰ θέσουμε τὸ πρόβλημα ἐπὶ τάπητος πιὸ ἀπαιτητικὰ καὶ πιὸ ἀποφασιστικὰ ἀπ' ὅ,τι ὡς τώρα.

ΡΟΥΒΙΝΕΤΗΣ (ΑΥΡΙΑΝΗ): Κύριε Πρόεδρε, ὑπάρχουν πληροφορίες, [illegible] ὅτι εἶναι μεθοδευμένη αὐτὴ ἡ ἀπεργία τῶν ἰδιοκτητῶν, αὐτὸ τὸ ἐλὸκ ἄουτ;

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ «ΛΟΚ-ΑΟΥΤ»

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Στὴν πολιτικὴ δὲν ἔχουν σημασία οἱ προθέσεις. Ἐκεῖνο ποὺ ἔχει σημασία εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα. Τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς τῆς ἀνταπεργίας εἶναι νὰ εὐνοεῖται σκανδαλωδῶς ἡ Κυβέρνηση καὶ μένει ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἀπληροφόρητος. Ὥστε ἐσεῖς οἱ συντάκτες νὰ μὴ [illegible] νὰ ἀντεπεξέλθετε στὶς ὑποχρεώσεις ποὺ ἀπορρέουν ἀπὸ τὸ λειτούργημά σας. Εἴσθε ἐπαγγελματίες, ἀλλὰ ταυτόχρονα εἴσθε καὶ κοινωνικοὶ λειτουργοί.

Αὐτὴ ἡ δυνατότητα σᾶς ἔχει στερηθεῖ. Τὸ ἀποτέλεσμα λοιπὸν εἶναι σὰν νὰ ὑπῆρξε συμφωνία. Δὲ γνωρίζω, οὔτε μὲ ἐνδιαφέρει ἡ ἀστυνομικὴ μελέτη τοῦ θέματος, μὲ ἐνδιαφέρει μόνο ἡ πολιτικὴ ὄψη τοῦ θέματος. Καὶ σὲ ὅ,τι ἀφορᾶ τὴν πολιτικὴ ὄψη, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι τὰ ἀποτελέσματα εἶναι τὰ ἴδια ποὺ θὰ ἦταν ἂν ὑπῆρχε μιὰ τέτοια συμφωνία [illegible]

ΡΟΥΒΙΝΕΤΗΣ (Αὐριανή): Ἤθελα νὰ σᾶς ρωτήσω τὸ ἑξῆς: Σ' αὐτὸ σᾶς ἀνάγκασε ἡ ἐξέλιξη ποὺ ἦρθε τὸ Κυπριακό;

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Νομίζω ὅτι ὅπως τὸ προσέθεσα στὴν ἐπιστολή μου πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργό, αὐτὴ τὴν ὥρα καὶ τὰ ἐθνικὰ θέματα εἶναι ἰδιαίτερα ὀξυμένα καὶ ἀσκοῦνται σοβαρὲς πιέσεις πάνω στὴν ἑλληνικὴ κυβέρνηση γιὰ συγκεκριμένες παραχωρήσεις. Ὅσα νὰ ἐπιτευχθοῦν οἱ στόχοι τῆς ἐπανόδου στὸ στρατιωτικὸ σκέλος τοῦ ΝΑΤΟ, καὶ τῆς ὑπογραφῆς μιᾶς Ἑλληνο-ἀμερικανικῆς συμφωνίας γιὰ τὶς βάσεις. Τὸ Κυπριακὸ ὁπωσδήποτε ἀποτελεῖ θέμα σχετικὰ αὐτὴ τὴν περίοδο ἐπίσης.

Ἀλλὰ πέρα ἀπ' αὐτὰ ὑπάρχει καὶ τὸ θέμα τῶν οἰκονομικῶν ἐξελίξεων, τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς κυβερνήσεως, τῶν μεγάλων ἀδιεξόδων τὰ ὁποῖα διαμορφώνονται κάτω ἀπὸ τὴ λαθεμένη καὶ ταξικὰ προσδιορισμένη πολιτικὴ τῆς Νέας Δημοκρατίας.

ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ (Καθημερινή): Κύριε Πρόεδρε, εἴπατε ὅτι μὲ τὴν ἐξέλιξη ποὺ ἔχει πάρει ἡ ἀνταπεργία ὁδηγούμαστε σὲ μιὰ μονοπώληση τοῦ Τύπου, καὶ ὅτι θὰ ἐπιβιώσουν μόνο τὰ μεγάλα συγκροτήματα. Θὰ κλείσουν δηλαδὴ οἱ μικρὲς ἐφημερίδες καὶ κατὰ συνέπεια καταλύονται βασικὰ δικαιώματα τοῦ Τύπου, ἡ ἐλευθερία τοῦ Τύπου καὶ συνταγματικὰ δικαιώματα.

Ἔχετε ὑπόψη σας σὰν ἀξιωματικὴ ἀντιπολίτευση νὰ προτείνετε ἄλλα μέτρα συγκεκριμένα γιὰ τὸν Τύπο, πέρα ἀπὸ τὴν ἐνημέρωση ποὺ θὰ ἀναλάβετε γιὰ τὸν λαό.

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Δὲν ἔχω ἀπαντήσει, ἀλλὰ μερικοὶ ἀπὸ σᾶς πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ τὸ θυμᾶσθε, ὅτι εἶχα βγάλει κάποτε ἕνα λόγο σ' ἕνα συνέδριο τῆς ΕΣΗΕΑ. Βέβαια οἱ θέσεις ποὺ εἶπα τότε ἀποτελοῦν ἁπλῶς ἕνα ἄρθρο, τί μποροῦμε νὰ ἐλπίζουμε ἀπὸ τὸν Τύπο σὲ μιὰ δημοκρατικὴ Πολιτεία. Πιθανότατα πολλὲς ἀπὸ τὶς προτάσεις ποὺ τότε ἔκανα δὲν εἶναι πρακτικὰ ἐφικτὲς σήμερα, ἀλλὰ τὸ κλίμα καὶ οἱ θέσεις τοῦ ΠΑΣΟΚ ὑπάρχουν ἐκεῖ καὶ συνεχῶς — κι' ἐγὼ ἀκόμα δὲν θυμᾶμαι τὶς λεπτομέρειες — νὰ τὰ συμβουλευθεῖτε, διότι εἶναι μία [illegible] ἐπεξεργασμένη, ποὺ ἀφορᾶ τὴν ὅλη θεώρηση τῆς ἐλευθερίας τοῦ Τύπου.

Καὶ βέβαια συμφωνῶ ἀπόλυτα — τὸ εἶπα κι' ἐγὼ — ὅτι αὐτὸς ὁ κίνδυνος [illegible]

ΡΗΓΟΣ (UNITED PRESS): Κύριε Πρόεδρε, κατ' ἀρχὴν τὰ δύο αὐτὰ συγκροτήματα [illegible]

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Θὰ σᾶς ἀπαντήσω στὸ δεύτερο θέμα πρῶτα. Τὸ ΠΑΣΟΚ εἶναι σοσιαλιστικὸ κόμμα. [illegible] τὸ γεγονὸς ὅτι ὑπάρχουν μεγάλες διαφορὲς στὰ στρώματα τῶν ἐργαζομένων σὲ σχέση μὲ τὸ εἰσόδημα, [illegible] καὶ στὴν ἀγροτιά μας ἀκόμη, ὑπάρχει ἕνα 15-20% ἀγροτῶν [illegible] γνωρίζετε ἄριστα [illegible] μὲ ἕνα μικρὸ κομμάτι της, [illegible] τους. Ὑπάρχουν [illegible] μέσα στὶς τάξεις τῶν ἐργαζομένων διάφορα στρώματα. Καὶ οἱ τυπογράφοι εἶναι ἕνα προνομιοῦχο ἐργατικὸ στρῶμα. Ὅμως δὲν εἶναι αὐτὸ τὸ θέμα μας σήμερα. Δηλαδὴ αὐτὸ μποροῦμε νὰ τὸ κουβεντιάσουμε, ὅπως μποροῦμε νὰ κουβεντιάσουμε μὲ ποιὸ τρόπο μπορεῖ νὰ ἔλθει ἡ φωτοσύνθεση, ὅπως καὶ τί δικαιώματα πρέπει νὰ ἔχουν αὐτοὶ ποὺ ἀποσπῶνται ἀπὸ τὴ δουλειά τους, σὰν ἀποτέλεσμα τῆς τεχνολογικῆς προόδου.

Δὲν εἶναι ὅμως τὸ θέμα μας αὐτὸ σήμερα. Γιατὶ ὅλα μαζὶ τὰ θέματα ἔχουν συμφωνηθεῖ. Τὸ μόνο θέμα, ποὺ δὲν ἔχει λυθεῖ, εἶναι, ἂν θὰ καταβληθοῦν ἢ ὄχι τὰ μεροκάματα τῶν τεχνικῶν Τύπου γιὰ τὴν περίοδο τῆς ἀπεργίας καὶ τῆς ἀνταπεργίας. Εἶναι τὸ μόνο θέμα. Μοῦ κάνει ἐντύπωση πραγματικὰ ὅτι αὐτὸ καὶ μόνο [illegible], δημιουργεῖ ἀδιέξοδο στὴν ἔκδοση τῶν ἐφημερίδων.

Σὲ ὅ,τι ἀφορᾶ τοὺς φίλους μου καὶ τὶς σχέσεις μου μαζί τους, ὅπως καὶ αὐτοὶ δὲ μποροῦν νὰ καθορίσουν ἢ νὰ ἐπηρεάσουν τὴν γραμμὴ τοῦ ΠΑΣΟΚ, ἔτσι καὶ τὸ ΠΑ.ΣΟ.Κ. γιὰ λόγους ἀμοιβαιότητος δὲν προσπαθεῖ νὰ ἐπηρεάσει τὴ δική τους πορεία.

ΡΗΓΟΣ: Στὸ δεύτερο θέμα ποὺ ἀπαντήσατε ἤθελα νὰ πῶ ὅτι [illegible]

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: [illegible] στὸ θέμα αὐτό. Δὲν ἔλαβα καμμιὰ ἰδιαίτερη συμπαράσταση. Τὸ θέμα ὅμως ἂν θὰ πληρωθοῦν οἱ μισθοὶ γιὰ τὶς μέρες ἐκεῖνες, ποὺ δὲν δούλεψαν. Καὶ νομίζω ὅτι στὴν ἱστορία τῶν ἀγώνων Τύπου, αὐτὰ ἂν δὲν κάνω λάθος, ἔχουν πληρωθεῖ στὸ παρελθόν. Αὐτὴ τὴν ἐντύπωση ἔχω.

ΚΑΜΒΥΣΗΣ (Ἀκρόπολη): Ἤθελα νὰ κάνω μιὰ ἀντιπαθητικὴ παρατήρηση κ. Πρόεδρε. Μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἀπαντήσατε προηγουμένως γιὰ τὸ ἐλὸκ ἄουτ, βάλατε νὰ φαίνονται ὅλους τοὺς ἐργοδότες στὴν ἴδια σειρά, τὸ ὁποῖο τελικὰ σημαίνει ὅτι ὅλοι ἔχουν κάνει μιὰ συνωμοσία μὲ τὴν κυβέρνηση γιὰ νὰ μὴν ὑπάρχει Τύπος.

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Νομίζω ὅτι αὐτὸ εἶναι δική σου τοποθέτηση καὶ ὄχι δική μου. Δὲ μίλησα ἐγὼ γιὰ συνωμοσία.

ΚΑΜΒΥΣΗΣ (Ἀκρόπολη): Ὄχι. Αὐτὸ τὸ εἶπα ἐγώ.

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Ἀκριβῶς. Τότε, ποιὰ εἶναι ἡ ἐρώτησή σου;

ΚΑΜΒΥΣΗΣ (Ἀκρόπολη): Εἴπατε ὅτι αὐτὴ τὴ στιγμὴ τὸ τελικὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι ἀπὸ αὐτὴ τὴν ὑπόθεση ὠφελεῖται ἡ κυβέρνηση. [illegible]

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Ἐγὼ δὲν κάνω διακρίσεις. Ὅσοι εἶναι στὴν [illegible] εἶναι, δὲν εἶναι βέβαιο [illegible].

Η ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ ΝΑΤΟ ΚΑΙ ΟΙ ΒΑΣΕΙΣ

Στὴ συνέχεια τῆς συνέντευξης Τύπου, ὁ πρόεδρος τοῦ ΠΑΣΟΚ ἀναφέρθηκε στὴ δήλωσή του γιὰ τὴν [illegible] στὸ στρατιωτικὸ σκέλος τοῦ ΝΑΤΟ καὶ τὴν ὑπογραφὴ νέας συμφωνίας γιὰ τὶς βάσεις. Τὸ πλῆρες κείμενο τῆς δηλώσεως του δημοσιεύεται στὴ σελ. 3.

Ὁ Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ σχετικὰ μὲ τὸ θέμα αὐτὸ τόνισε ὅτι: «Ἐλλ[illegible] λεπτομέρειες. Σᾶς ἔχει διανεμηθεῖ ἕνα κείμενο ἀρκετὰ μεγάλο, [illegible] διαβάσουμε. Σᾶς τὸ δίνω γιὰ νὰ κάνετε χρήση δημοσιογραφική, ὅπως μπορεῖτε καὶ ὅπως θέλετε. Θὰ ἤθελα ὅμως μιὰ [illegible] πολὺ μικρὴ ἀναφορὰ σὲ ὁρισμένα ἀπὸ τὰ βασικὰ σημεῖα αὐτοῦ τοῦ κειμένου. Θὰ [illegible] νὰ εἴμαστε ἀκριβεῖς σὲ ὅ,τι ἀφορᾶ αὐτὰ τὰ σημεῖα.

Τὸ πρῶτο εἶναι μιὰ ἐπανάληψη τῆς θέσης τοῦ ΠΑΣΟΚ, ὅτι δὲν πρέπει ἡ Ἑλλάδα νὰ ἐπανέλθει στὸ στρατιωτικὸ σκέλος τοῦ ΝΑΤΟ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπογραφεῖ νέα συμφωνία γιὰ τὶς ἀμερικανικὲς βάσεις. Αὐτὲς εἶναι οἱ μόνιμες θέσεις τοῦ ΠΑΣΟΚ. Παρὰ ταῦτα, εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ παρατηρήσουμε, νὰ κάνουμε συγκεκριμένα σχόλια θὰ ἔλεγα, πάνω στὴν πορεία ποὺ ἀκολουθεῖ ἡ Κυβέρνηση στὴν προσπάθειά της νὰ [illegible] στὸ στρατιωτικὸ σκέλος τοῦ ΝΑΤΟ — τὸ ἐπιθυμεῖ διακαῶς, εἶναι σαφές — καὶ τὸ ἐπιθυμεῖ νὰ συμφω[illegible]

Ἀνοικτὴ ἐπιστολὴ τοῦ Α. Παπανδρέου στὸν Γ. Ράλλη

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Ἡ κατάσταση ποὺ δημιουργήθηκε στὸ χῶρο τοῦ Τύπου, ἰδιαίτερα μετὰ τὴν ἀπόφαση τῆς Ἕνωσης Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων γιὰ κήρυξη ἐλὸκ-ἄουτ, σᾶς εἶναι ἀσφαλῶς γνωστή. Οἱ ἐπιπτώσεις αὐτοῦ τοῦ «κύκλου σιωπῆς», ποὺ ἔχει ἐπιβληθεῖ στὸν τόπο, γίνονται ἀκόμη μεγαλύτερες, γιατὶ αὐτὴ τὴν περίοδο —τόσο στὸ διεθνὴ ὅσο καὶ τὸν ἐσωτερικὸ χῶρο— ὑπάρχουν σοβαρὲς καὶ ραγδαῖες ἐξελίξεις.

Δυστυχῶς, αὐτὴ τὴν κρίσιμη ὥρα, ἡ μόνη πηγὴ πληροφόρησης εἶναι ἡ ραδιοτηλεόραση, ἡ ὁποία ἐλέγχεται ἀσφυκτικὰ καὶ ἀποκλειστικὰ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησή σας.

Γνωρίζετε ἀσφαλῶς ὅτι στὸ παρελθὸν ἔχω πολλὲς φορὲς καταγγείλει τὸ μονοκομματικὸ χαρακτήρα καὶ τὴν ἀπαράδεκτη λειτουργία τῶν μέσων μαζικῆς ἐνημέρωσης.

Ἂν ὅμως αὐτὴ ἡ μονοκομματικὴ πληροφόρηση δημιουργοῦσε προβλήματα στὸ παρελθόν, σήμερα, ποὺ μὲ τὸ ἐλὸκ-ἄουτ γίνεται ἡ ραδιοτηλεόραση τὸ μοναδικὸ μέσο ἐνημέρωσης —ἰδιαίτερα τῆς ἐπαρχίας— εἶναι ἐντελῶς ἀπαράδεκτη καὶ δημιουργεῖ σοβαροὺς κινδύνους γιὰ τὴν ὁμαλὴ πορεία τῶν δημοκρατικῶν θεσμῶν τῆς χώρας μας.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Εἴμαστε πιὰ μάρτυρες ἑνὸς ὁλοκληρωτισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἔχει ξεπεράσει τοὺς μηχανισμοὺς λειτουργίας τῶν πιὸ ἀντιδραστικῶν κυβερνήσεων. Ἡ παρασιώπηση σοβαρῶν πολιτικῶν γεγονότων —ὅπως ἡ πρόταση τοῦ ΠΑΣΟΚ καὶ ἄλλων κομμάτων τῆς Ἀντιπολίτευσης γιὰ ἄμεση σύγκληση τῆς Βουλῆς ἢ ἡ διαστρέβλωση θέσεων, ὅπως ἔγινε στὴ δήλωσή μου σχετικὰ μὲ τὶς συναντήσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν στὴν Ἄγκυρα— δείχνουν ὅτι ἡ κυβέρνηση τῆς Νέας Δημοκρατίας ἐπιδιώκει μὲ τὴ συσκότιση τῶν προβλημάτων νὰ ἐξασφαλίσει τὴν ἀνοχὴ τοῦ Λαοῦ καὶ νὰ διαμορφώσει τὴν Κοινὴ Γνώμη σύμφωνα μὲ τὰ δικά της κριτήρια.

Ἡ μονόπλευρη καὶ μεθοδευμένη αὐτὴ πληροφόρηση τοῦ Λαοῦ, ποὺ βρίσκεται σὲ κατάφωρη ἀντίθεση μὲ τὸ Σύνταγμα καὶ τὶς βασικὲς ἀρχὲς τῆς δημοκρατικῆς λειτουργίας τοῦ πολιτεύματός μας, δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ συνεχιστεῖ.

Ὁ Ἕλληνας φορολογούμενος καὶ ἰδιαίτερα ὁ ἀγροτικὸς κόσμος, ἐνῶ πληρώνει γιὰ τὴ μετάδοση τῶν διαφημιστικῶν ἐξορμήσεων τῆς Νέας Δημοκρατίας, δὲν πληροφορεῖται γιὰ τὰ βασικὰ ζητήματα ποὺ τὸν ἀφοροῦν καὶ ποὺ παίζουν καθοριστικὸ ρόλο στὴν πορεία τοῦ ἰδίου τοῦ Λαοῦ καὶ τοῦ Ἔθνους ὁλόκληρου. Τὰ μεγάλα ἐθνικὰ καὶ οἰκονομικὰ προβλήματα δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ ἐπιλυθοῦν μέσα στὸ «πέπλο σιωπῆς» καὶ στὴν παραπληροφόρηση τῶν μονοκομματικῶν μέσων μαζικῆς ἐνημέρωσης.

Θεωρῶ χρέος μου νὰ καταγγείλω αὐτὴ τὴν ὑπονόμευση τῶν δημοκρατικῶν θεσμῶν καὶ τὴν παραβίαση τῶν δικαιωμάτων τοῦ πολίτη τόσο στὸν ἑλληνικὸ Λαὸ ὅσο καὶ στοὺς διεθνεῖς πολιτικοὺς καὶ δημοσιογραφικοὺς ὀργανισμούς.

Μὲ τιμή
Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ
Ἀρχηγὸς Ἀξιωμ. Ἀντιπολίτευσης
Πρόεδρος τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ.

ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Συνέχεια ἀπὸ τὴν 1η σελίδα

μὲ ἡ Δεξιὰ καὶ θὰ τονίσει ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συγχέεται ἡ διατήρηση τοῦ «ἠπίου κλίματος» μὲ ἄτονη ἀντιπολίτευση, μὲ «συγχωροχάρτια» ἢ «πράσινο φῶς» στὴν κυβερνητικὴ πολιτικὴ τῆς Δεξιᾶς, ποὺ μόνο κινδύνους γιὰ τὸν Τόπο εἶναι σὲ θέση νὰ ἐξασφαλίζει.

5 Θὰ ἀνακοινώσει ὅτι τὸ Κυβερνητικὸ Πρόγραμμα τοῦ ΠΑΣΟΚ διαμορφώνεται στὴν τελική του μορφὴ ἀπὸ 25 ὁμάδες δουλειᾶς, στὰ πλαίσια τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀνάλυσης καὶ Προγραμματισμοῦ. Καὶ θὰ τονίσει, ὅτι στὴ συνέχεια θὰ ὑποβληθεῖ σὲ ἐσωτερικὲς διαδικασίες γιὰ τὴν τελική του ἔγκριση ἀπὸ τὴν Κεντ. Ἐπιτροπή.

6 Θὰ τονίσει ὅτι ἡ μεταπήδηση τοῦ κ. Καραμανλῆ στὴν Προεδρία καὶ ἡ ἀνάληψη τῆς ἀρχηγίας τῆς Ν.Δ. καὶ ταυτόχρονα τῆς πρωθυπουργίας ἀπὸ τὸν κ. Γ. Ράλλη, δὲν ἀποτελεῖ κατ' ἀρχὴν τίποτα ἄλλο παρὰ συνέχιση τῆς ἴδιας πολιτικῆς τῆς Δεξιᾶς.

7 Θὰ τονίσει ἀκόμα, ὅτι ἡ σύγκρουση στοὺς κόλπους τῆς Δεξιᾶς εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς παταγώδους ἀποτυχίας τῶν Κυβερνήσεων τῆς Ν.Δ. καὶ διασπᾶ καὶ ἐξασθενίζει τὸν πολιτικὸ φορέα τῆς ἄρχουσας τάξης. «Ὅμως ὁ Λαὸς δὲν κάνει διάκριση ἀνάμεσα στὴν "ἤπια" καὶ τὴ "σκληρὴ" δεξιά».

8 Θὰ ἐπισημάνει τὴ μεγάλη συμβολὴ τοῦ διεθνοῦς Σεμιναρίου γιὰ τὴ «Μετάβαση στὸ Σοσιαλισμὸ» καὶ τὶς θετικές του προτάσεις.

9 Θὰ ἀναφέρει ὅτι ὁλοκληρώνονται οἱ διαδικασίες γιὰ τὴν ἰδιαίτερα κρίσιμη ἐπιλογὴ τῶν ὑποψηφίων βουλευτῶν καὶ τὴν προετοιμασία, μετὰ ἀπὸ κατάλληλη ἐπιλογή, στελεχῶν ποὺ θὰ ἀναλάβουν ὑπεύθυνα τὶς καίριες θέσεις στὸν κρατικὸ μηχανισμὸ μετὰ τὴν ἐκλογικὴ νίκη.

(ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ τῆς Εἰσήγησης τοῦ Προέδρου τοῦ ΠΑΣΟΚ δημοσιεύεται στὴν 3η σελ.).

Ἐξάλλου τὸ Ε.Γ. μὲ εἰσήγησή του —χαρακτηριστικὰ τμήματα τῆς ὁποίας δημοσιεύονται στὴ σελ. 5— ἀναφέρεται στὴν ὀργανωτικὴ κατάσταση τοῦ κινήματος καὶ τονίζονται οἱ κατευθύνσεις ποὺ πρέπει νὰ ἔχει σήμερα ἡ ὀργάνωση γιὰ νὰ ὑλοποιήσει τὶς ἀποφάσεις τῆς Κ.Ε. πάνω στὰ σοβαρὰ πολιτικὰ προβλήματα τοῦ Τόπου.

Οἱ ἀποφάσεις τῆς Κ.Ε. θὰ δοθοῦν στὴ δημοσιότητα ἀργότερα.

Ο ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΣΤΗΝ Ε.Ο.Κ.

Συνέχεια ἀπὸ τὴν 1η σελίδα

παπακωνσταντίνου. Ἡ ἐκλογὴ αὐτὴ προκάλεσε τὴν ὀργὴ τοῦ κ. Ἀχ. Καραμανλῆ, ὁ ὁποῖος σὲ [illegible] ὕφος διαμήνυσε στὸν κ. Ράλλη ὅτι ἐπιθυμία τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας εἶναι νὰ καταλάβει τὴν θέση τοῦ κομισάριου ὁ κ. Θεοδωρόπουλος.

Ἡ ἐπέμβαση αὐτή, ποὺ οἱ κυβερνητικοὶ παράγοντες τὴ διεκπεραίωσαν σὰν ἔμμεση, ἀλλὰ πλὴν σαφέστατη, τοποθέτηση τοῦ ἰδίου τοῦ κ. Κ. Καραμανλῆ στὴν ὑπόθεση, ἔχει προκαλέσει ἀναστάτωση καὶ ἔντονο προβληματισμὸ στὴ νεόκοπη Νεοδημοκρατικὴ ἡγεσία, γιατὶ σὲ περίπτωση διορισμοῦ τοῦ κ. Θεοδωρόπουλου, θεωροῦν δεδομένη τὴν ἀντίδραση τόσο τῆς ἀντιπολίτευσης, ὅσο καὶ τῶν κύκλων τῆς ΕΟΚ, στοὺς ὁποίους ὁ σημερινὸς γραμματέας τοῦ ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν εἶναι γνωστὸς σὰν ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος στὴν ΕΟΚ κατὰ τὴν περίοδο τῆς δικτατορίας.

Τὴ [illegible] του αὐτὴ ἔχει κατ' ἐπανάληψη καταγγείλει τὸ ΠΑ.ΣΟ.Κ. στὴ Βουλή.

Κρίσιμη ἡ κατάσταση τοῦ ζωγράφου Ι. Βακιρτζῆ

Βαρύτατη παραμένει ἡ κατάσταση τοῦ ζωγράφου Γ. Βακιρτζῆ, ποὺ δέχθηκε δολοφονικὴ ἐπίθεση ἀπὸ ἀγνώστους, τὸ βράδυ τῆς περασμένης Πέμπτης.

Μετὰ τὸν τραυματισμό του, ποὺ σημειώθηκε στὴν πλατεία τοῦ Σταδίου, ὁ ζωγράφος μεταφέρθηκε στὸ Κρατικὸ Νοσοκομεῖο ὅπου ὁ ἁρμόδιος γιατρὸς δὲν διέγνωσε τίποτα καὶ τὸν ἔστειλε σπίτι του(!)

Ὁ Γ. Βακιρτζῆς, ὅμως, εἶχε ὑποστεῖ σοβαρότατο κάταγμα στὸ κρανίο καὶ τὸν αὐχένα καὶ παρὰ τὴν ἐγχείρηση στὴν ὁποία ὑποβλήθηκε, ἐξακολουθεῖ νὰ βρίσκεται σὲ κίνδυνο.